
Valtakunnallisen etnisten suhteiden neuvottelukunnan (ETNO) kokous 4/2021

Aika: keskiviikko 8.12.2021 klo 9.00-11.00

Paikka: Teams

Läsnä: liite 1

Esityslista:

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pekka Timonen avasi kokouksen klo 9.00.

2. Esityslistan hyväksyminen

Hyväksyttiin muutoksitta.

3. ETNO:n valtakunnallinen kokous 3 (29.9.2021) pöytäkirja

Hyväksyttiin muutoksitta.

4. ETNO työsuunnitelma 2022

Pääsihteeri Peter Kariuki esitteli työjaoston esityksen vuoden 2022 työsuunnitelmaksi, joka oli jaettu kokousaineistojen mukana.

Neuvottelukunnan toiminta keskittyy alatyöryhmien toimintaan: Monikieliset suomalaiset ja maahanmuuttaneet yhteiskunnallisina vaikuttajina työryhmä sekä kotoutumisen lainsäädännön uudistamisen seurantatyöryhmä. Hyvien väestösuhteiden edistetaan alueellisesti ja paikallisesti HVS pilottihankkeen ja alueellisten etnojen kanssa. Vuoden 2022 alussa tarkennetaan toimet työelämän monimuotoisuuden edistämiseksi. Keväällä rasmin- ja syrjinnänvastainen työ korostuu. Syyskaudella käynnistetään elinvoimaiset järjestöt työryhmän työ ja valmistaudutaan vuoden 2023 eduskuntavaaleihin.

Todettiin, että toimintasuunnitelma on selkeä ja konkreettinen. Keskittyminen työryhmätyöskentelyyn syventää asiantuntemusta ja tuo vaikuttavuutta toimintaan.

Hyväksyttiin työjaoston esittämä työsuunnitelma vuodelle 2022.

5. Etnisten suhteiden neuvottelukunnan vuosikatsaus 2021

Pääsihteeri Peter Kariuki esitteli valtakunnallisen Etnon vuoden 2021 toimintaa (**liite 5.1**). Varsinainen raportti luovutetaan neuvottelukunnalle vuoden ensimmäisessä kokouksessa 17.2.2022.

Alueellisten etnojen edustajat ja asiantuntijasihteeri Nina Suorsa kertoivat alueellisten etnojen toiminnasta vuonna 2022 (**liite 5.2**).

6. Yhdenvertainen Suomi: toimintaohjelma rasismin torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi

Hankekoordinaattori Nexhat Beqiri Uudenmaan ELY-keskuksesta kertoi hyvien väestösuhteiden (HVS) edistämisestä alueellisesti ja paikallisesti. HVS pilottihanketta toteutetaan yhdessä alueellisten etnisten suhteiden neuvottelukuntien kanssa. Hankkeessa alueellisten etnojen toimijoita vahvistetaan hyvien väestösuhteiden paikallisina asiantuntijoina, sparrataan maahanmuuttajajärjestöjä ja ostetaan palveluita (**liite 6.1**).

Erityisasiantuntija Katriina Nousiainen oikeusministeriöstä kertoi valtioneuvoston toimintaohjelmasta rasismin torjumiseksi ja hyvien väestösuhteiden edistämiseksi (**liite 6.2**).

7. Kansallinen demokratiaohjelma 2025

Yksikönpäällikkö Niklas Wilhelmsson kertoi demokratian haasteista ja mahdollisuuksista Suomessa ja niiden pohjalta vuonna 2020 laaditun valtioneuvoston demokratiaohjelman 2025 (**liite 7.1**)

Demokratiaohjelman keskeiset tavoitteet:

- **Osallisuus ja demokratia ovat toimintatapana julkishallinnon toiminnan keskiössä:** Tuodaan demokratia ja osallisuus julkisen hallinnon strategiaan, tehostetaan vuorovaikutusta ja edistetään osallistumismahdollisuuksia.

- **Edustuksellinen demokratia:** Varmistetaan turvalliset, oikeudenmukaiset ja luotettavat vaalit, jossa mahdollisimman moni käyttää äänioikeuttaan.
- **Suora ja osallistuva demokratia:** Edistetään yhdenvertaista osallistumista vaalien välillä.
- **Hallinnon avoimuus, kuuleminen ja kansalaisyhteiskunta:** Kehitetään valmistelun avoimuutta ja vuorovaikutteisuutta ja kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytyksiä.
- **Demokratia- ja ihmisoikeuskasvatus ja nuorten osallisuus:** Turvataan riittävä osaaminen ja valmiudet yhdenvertaiselle osallistumiselle.

Demokratiaohjelman toimilla pyritään edistämään maahanmuuttaneiden ja vieraskielisten osallistumista:

Toteutuneet (syksy 2021) mm.

- Kuntavaalit 2021: Monikielinen vaalitiedotus –ja koulutus, Kaikkien vaalit 2021 –kampanja, äänioikeuden saaneiden maahanmuuttajien kirje. (OM, ETNO, Moniheli ry)
- Monikielisten osallistaminen Suomen tulevaisuusselonteon valmisteluun (VNK, ETNO)
- **Työkalu** monikielisten huomioimiseksi dialogissa (Erätauko-säätiö, ETNO)

Käynnissä, tulossa:

- Monikieliset suomalaiset ja maahan muuttaneet yhteiskunnallisina vaikuttajina –työryhmä 1.11.2021–31.12.2022: (OM, ETNO)
- Hyvät väestösuhteet hanke ja maahanmuuttajajärjestöjen vahvistaminen (OM, TEM, ELY-keskukset, ETNO)
- Osallistava valmistelu kokonaisvaltaisen maahanmuuttopolitiikan tavoitteiden määrittämiseksi.(SM)
- MakeSomeNoise toiminnan valtakunnallistaminen: maahanmuuttajanuorten vaikuttajamentorointi (HKI, OM, ETNO)
- Monikielisten aluevaaliklinikat verkossa (ETNO, OM, STM)

Vuonna 2022 valmistellaan valtioneuvoston periaatepäätös demokratian edistämisestä. Siinä linjataan tulevaisuuteen tähtäävistä toimenpiteistä demokratian ja osallisuuden kehittämiseksi. Etnon monikieliset yhteiskunnallisina vaikuttajina työryhmän työ on osa periaatepäätöksen valmistelua.

8. Muut asiat

Ei ollut.

9. Seuraava kokous

Valtakunnallisen ETNO:n toimikauden 5. kokous torstaina
17.2.2022 klo 9.00-11.00.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 10.50.

Pekka Timonen
Puheenjohtaja
kansliapäällikkö OM

Peter Kariuki
Pääsihteri
Erityisasiantuntija OM

LIITTEET: Liite 1: osallistujat 8.12.2021
Liite 5.1; valtakunnallisen etnon toiminta 2021
Liite 5.2: alueellisten etnojen toiminta 2021
Liite 6.1: HVS pilottihanke: rasismien torjuminen ja hyvien
väestösuhteiden edistäminen alueellisesti
Liite 6.2: VN toimintaohjelma rasismien torjumiseksi ja hyvien
väestösuhteiden edistämiseksi
Liite 7.1: demokratiaohjelma 2025

JAKELU: Etnisten suhteiden neuvottelukunta

TIEDOKSI: Alueelliset etnisten suhteiden neuvottelukunnat
Osastopäällikkö Suurpää

Liite 1: Läsnäolijat 8.12.2021

Timonen Pekka (OM)
Kariuki Peter (OM)
Suorsa Nina (OM)
Abdulrahman Rage
Arnautovic Emina
Azizi Muhis
Bentaleb Mourad
Beqiri Nexhat
Ehrström Emine
Gerbert Natalie
Helmanen Elina
Hertzberg Veronica
Hussein Abdirahim
Huttunen Marja
Kianto Meri
Kuusikallio Katri
Kyntäjä Eve
Leppämäki Henna
Lipasti Järvi
Liukkonen Olga
Lummepuro Maija (OKM)
Mattsson Lisbeth
Mohamed Adan
Nousiainen Katriina (OM)
Palmberg Vilppu
Parviainen Heikki
Ranta Iiris
Saares Aurora
Saini Gurmann
Salenius Maria
Semi Matti
Seppä Diana
Sibomana Emmanuel
Taarna Varpu
Tapalinen Jaana
Vähäkangas Pekka
Väänänen Anna-Mari
Wilhelmsson Niklas (OM)
Yeasmin Nafisa